

Előfizetési ár	
helyben, házhoz hordva:	
Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyedévre	3 kor.
V i d é k r e, postán küldve:	
Egész évre	16 kor.
Fél évre	8 kor.
Negyedévre	4 kor.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen minden nap
hétfő és
ünneputáni nap kivételével.

A lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgozók a szerkesztőség és
kiadóhivatalba intézendők.

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János.** Telefonszám: 141. Laptulajdonos: a **Nyomdarészvénytársaság.**

Elfoglaltuk Belgrádot.

Kondítsátok meg a harangokat! Belgrád elesett! Nándorfehérvár a miénk!

Az örömteljes és megindult felkiáltásnak ezer és ezer formája zug végig agyunkon, feszíti keblünket, teszi forróvá torkunkat és nedvessé szemünket. A négyhónapos diadal, a sok drága elfolyt magyar vér, az áldozat, amit ez a nemzet életben, erőben, vagyonban hozott, még sem volt hiábavaló. Leggonoszabb ellenségünk, a háborukeverő szerb nemzet fővárosa magyar kézen van, százhusz év óta először újra.

Mert Belgrád a miénk volt, Nándorfehérvár a közép-korban drága és büszke végvára volt a magyarságnak, — amely akkor — mint most — az európai művelődés bástyája volt Kelet felé. Legutoljára a sistovai békében Törökországnak adtuk vissza Belgrádot és a hatalmas ottomán birodalom idegen nemzetiségű tartományai lassankint felszabadulván, a belgrádi és a nisi pasalikból lett Szerbia, a Hunyadiak és a dicsőséges savoyai herceg, Eugen egykori vára, ahol a szél két nagy víz egybefolyásánál a magyar lobogót lengette ugyszólván két világnak, Európának és a Balkánnak peremén. Belgrád a dicsőséges, Nándorfehérvár a magyar, így lett idők folyamán fészke, feje azoknak a törekvéseknek, amelyek édes hazánk területének megdézsmálásával akarták a nagy-szerb királyságot megalakítani. Vérral hódítottuk vissza azt, ami isteni és emberi jogon a miénk. A taktikai nagy jelentőséget is tulszárnyalja Belgrád megvételének politikai és erkölcsi sulya. Belgrád megvéte-

lével Szerbia a szláv Belgiummá lett. Az ország elveszítette fővárosát, egyetlen nagy városát, az ország fejét, amely jelentette a király és királyi család, a királyi kormány és a nemzeti képviselőház, a független nemzeti igazgatás székhelyét. A szerb ellentállásnak ezental sem értelme, sem létjogosultsága nincsen. Esztelen vérontás volna Valjevó, a taktikai főhely és Belgrád, a politikai főváros után védelmezni az apró városokat és falvakat, amelyek lakossága egy *gaz módon felidézett háborúnak vérsző, árva, gyermekcsapata* amugy is csak.

A szerbek, akik két esztendő előtt azt hitték, hogy királyi uraik immár az egész Balkánnak, ők, akik kürtszó és dobpergés mellett vonultak be Kumanovóba, Úszkubbe és Monasztirba és a többi városokba, amelynek sorsa az ő uralmuk alatt a tömlöc rabjává lett egyenlő, most elveszítették a szemük fényét, a saját fővárosukat: Belgrádot, a mai naptól fogva Nándorfehérvárt. *A gyilkos szerb góg tört meg, a bajt hozó nagyzdási örület.*

Ujonghatunk és imádkozhatunk e győzelemért magunk miatt, a hadseregért, a dicsőség cserfakoszorujától ékes katonáinkért, akiknek mindent köszönhetünk.

A zavartalan polgári életű Budapest és a Kalimegdán gomolygó füstjének köpönyegébe szégyenkezve takarózó Belgrád, e két ellentétet két jellemzi, hogy *diadalmasan áll a közép-európai kettős szövetség, — de aláhanyatlóban az entente és a segédhatalmak koronája...*

Kecskemét népe!

Örülni és lelkesedni sohase késő! Pedig nagyobb öröm s több ok a lelkesedésre alig érhet e napokban a nemzetet, mint **Belgrád elfoglalása**. Mint hajdanta Hunyadi János 1456-iki győzelmének emlékére az egész keresztény világban a *déli harangszót elrendelték*, ugy mi **ma este 7 órakor megkondítjuk templomaink összes harangjait, hirdessék világgá a magyar nemzet örök dicsőségét. Akkorra ti is lobogózzátok fel házaitek és gyujtsatok örömmécseket ablakaitokban.** A városházán a polgármester rendeletére már lobog a zászló és estére kigyulladnak mind az ablakok.

Kecskemét népe! Kövessétek polgármestertek méltó példaadását!

Frankl Libórius a győző.

(A K. L. eredeti távirata.)

A déli hadszíntérről hivatalosan jelentik: *Mivel az ellenség visszavonulóban van, tegnap nem voltak nagy harcok. Az előreküldött hírszerző osztagok ellenséges utóvédrekké bukkantak és több száz foglyot ejtettek.*

Öfélségéhez, az V-ik hadsereg parancsnokától a következő hódoló távirat érkezett:

Tülboldogan kérem császári és apostoli királyi Felségedet, engedje meg, hogy dicsőséges uralkodásának 66-ik évfordulóján az V. hadsereg leghódolatteljesebb szerencsekívánatait rakhassam Felséged lábaihoz azon legalázatosabb jelentésemmel együtt, hogy az V-ik hadsereg csapatai **ma Belgrád városát birtokukba vették.**

Frank,
lovassági tábornok.

Hogyan foglaltuk el Belgrádot?

(A K. L. eredeti távirata.)

Zimony, 1914. évi december hó 3.

Belgrád várát először nehéz ütegeink és a monitorok ostromolták s elhallgattatták a szerbek huszonnégy centiméteres francia ágyúit.

Csapataink a tüzérség megsemmisítő ostroma után észrevétlenül a Cigány-szigetre vonultak s onnan átnyomultak a várba. A városnak először a nyugati részét foglalták el a bator katonáink, amely részben **szuronyhammal törtek előre** s mámoros örömmel, leirhatatlan lelkesedéssel vonultak be a városba.

Ma reggelre már a zimonyi hidon keresztül vonultak be lelkes csapataink a városba.

Utászaink már hajóhidat vernek s a vonatcsapatok átszállítása végett a hadvezetőség rendelkezésére már utban vannak a hajók.

Budapest, december 3.

Bárczy István dr. Budapest polgármestere a következő falragasszal tudatta a közönséggel az örömdetes hirt:

A polgármester jelenti a székesfőváros közönségének, — hogy

Belgrád elesett!

Ellenünk esküdtek, életünkben és jogainkban elbizakodottan háborgattak, trónunk örökösét meggyilkolták.

Vitéz katonáink most megmutatják, hogy minket büntetlenül bántani nem lehet. Kitérték Isten segítségével **diadalmas zászlójukat az ellenünk szőtt összeesküvés főfészkeiben.**

Lobogjanak a mi zászlóink is; világosodjanak meg ablakaink, konduljanak meg a harangok és hirdessék tuláradó örömmüket, határtalan büszkeségünket, rendületlen bizalmunkat.

Éljen a haza!

Kedvezően alakultak a harcok az oroszokkal.

Orosz vereség Wolbromnál. Przemysl már nem ostromolják. Nagy öröm Belgrád elestén.

(A K. L. eredeti távirata.)

(Hivatalos jelentés.)

Nyugat-galíciai és orosz-lengyelországi arcvonalunkon általában tegnap is nyugalom volt. A múlt éjjel egy orosz támadást Wolbromtól északnyugatra visszautasítottunk. A Noworadomszktól nyugatra fekvő területen és Lodznál a harcok kedvezően alakulnak.

Przemysl előtt az oroszok utolsó ki-rohanásunk hatása alatt *tétlenül maradtak. Több ellenséges repülő eredménytelenül dobott le bombát.*

A Kárpátokban a hadműveletek még nincsenek befejezve.

A hír, amely csapatainknak Belgrádba való bevonulásáról szól, az északi hadszíntéren kimondhatatlan örömet keltett.

*Höfer vezérőrnagy,
a vezérkar főnökének helyettese.*

(Völbrom Oroszlengyelország délnyugati részében, Krakó fölött, a galíciai határtól mintegy 30 kilométerre, Novoradomsk a Varta közelében, Censtochovótól északkeletre és ettől vagy 40 kilométerre, Petrikau alatt és ettől mintegy 42, a német határtól körülbelül 60 kilométerre fekszik.)

A németek folytatják a harcot Lengyelországban.

(A K. L. eredeti távirata.)

A nagy főhadiszállás közli: Nyugaton az ellenség kisebb előretöréseit visszavertük. Az argonnei erdőségekben a würtembergi 120. gyalogezred, a császár öfélége ezrede egy erős támaszpontot elfoglalt, miközben 2 tisztet és 300 főnyi légénységet ejtett foglyul.

Kelet-Poroszországban nincs újság. Észak-Lengyelországban normálisan tovább folynak a harcok.

Dél-Lengyelországban ellenséges támadásokat visszavertünk.

A legfőbb hadvezetéség.

November 11. óta a németek

80,000 oroszot fogtak el.

(A K. L. eredeti távirata.)

A nagy főhadiszállás közli: Valótlán a külföldi lapokban elterjedt ama hír, hogy a legutóbb ejtett 40,000 orosz fogoly közt van a Kutnónál elfogott 23,000 orosz is. **A keleti hadsereg a Vloclavek-Kutno-Lodz és Lovitz mellett november hó 11-től december 1-ig lefolyt harcokban több mint nyolcvanezer sebesületlen oroszot ejtett foglyul.**

A legfőbb hadvezetéség.

Honvédeink hőstettei.

(A K. L. eredeti távirata.)

Iglórol jelentik: A 9-es honvédek hőstetteiről érkeznek hírek a városba. Egyik századosuk, aki a zászlóalj páncsnoka volt, az utolsó 30 emberből álló tartalékot rohamra vezette. A százados rohant elől, a legények utána és támadásuk az oroszokat vad futásra készítette. Négy derék honvéd berontott az ellenség erősen megerősített állásába és két géppuskát, ezzel együtt a főhadnagy-parancsnokot és a géppuskák legénységét foglyul ejtette. A zászmányolt két géppuskát a katonák József Ferdinánd főherceg vezénylő tábornoknak ajánlották föl. A honvédek maguk vitték el öfenségének a zászmányt, aki személyesen tűzte fel a vitézségi érmet a katonák mellére. A rohamnál 250 oroszot ejtettek foglyul, 3 tiszttel.

Győzelmes harcok Lengyelországban.

(A K. L. eredeti távirata.)

Berlin, december 3. A haditudósítók jelentik a keleti hadsereg főhadiszállásáról: **Mackenzen tábornok csapatai folytatják sikeres támadásaikat a Visztulától délre fekvő vonalon,** miután az ott előnyomulással kísérletezett igen jelentős orosz erőket megverték és visszavetették. A harc-vonal körülbelül kilencven kilométer hosszú és négy nap óta az egész távolságon a német seregek a támadók. Az oroszok az egész vonalon igen nagy veszteségeket szenvednek, nemcsak foglyokban, hanem halottakban és sebesültekben is. A német csapatok nagyon sok hadizsákmányt ejtettek és támadásuk állandó sikerrel tovább folyik. A légénységgel napiparancsokban közölték, hogy a császár a keleti hadszíntérre érkezett. Ez a hír még fokozta a csapatok harci kedvét és elszántságát. Nem merész a jóslat és a legközelebbi napokban nagy örömet okozó hírek érkeznek az orosz harctéről.

Berlini mértékadó körökben megállapítják, hogy **az osztrák-magyar seregek támadó jellegű deffenzivája Lengyelország déli részeiben a legteljesebb sikerrel járt. Az oroszok igen nagy erőket dobtak erre a vonalra, hogy az osztrák-magyar hadsereget benyomják, azonban minden erőfeszítésük nagy kudarccal és súlyos veszteségekkel végződött,** miért is az orosz hadvezetéség felhagyott a céltalan kísérletezéssel és beszüntette a támadásokat. Az orosz csapatok — igen nagy orosz erők — el-sáncolták magukat ezen a vonalon és ma Dél-Lengyelországban teljesen szünetel a harc. Az innen északra folyó küzdelem kimenetele azonban előreláthatólag már a legközelebbi napokban jelentős hatást fog gyakorolni erre a helyzetre.

Szerbia a Habsburgokhoz menekül.

(A K. L. eredeti távirata.)

Szofia, december 3. A Dnevnik egy mindenestre érdekes cikkében azt a nézetét fejezi ki, hogy *a szerbek nemzeti egységüket a Habsburgok jogára alatt akarják majd megvalósítani veszített háborújuk után.* Különösen hangzik, de a beszámoló teljes- sége okából meg kell említenem, hogy a Dnevnik ugyanebben a cikkében, ugy vélekedik, hogy *Szerbia inkább Ausztria-Magyarországnak adja Macedóniát, csakhogy bolgár kézre ne kerüljön.*

Katonanapok

a király uralkodási jubileumára.

(A K. L. eredeti távirata.)

Bécs, december 3. Öfélége trónralépési jubileumának 66-ik évfordulója alkalmából a hadsegélyző bizottság és a belügyminisztérium hadsegélyző hivatala dec. 2-át és 6-át katonanappá jelölte ki. A tegnapi első katonanapon a fútotk házait fellobogózták, az egész város ünnepi szint öltött. Mindenfelé élénk tevékenységet fej-tettek ki a katonák és családtagjaik érdekében és a hadsegélyezés céljaira jelenté-keny összegek gyűltek össze.

Az oroszok visszahúzódnak határainkról.

(A K. L. eredeti távirata.)

Iglórol jelentik: Wieland Arthur báró szépesi főispán tegnap délután a következő kijelentéseket tette: *»Szepesófalu és Ólubló vidékéről egybehangzó jelentéseket kapok, hogy ott minden csendes. Az oroszok határainkról elhúzódnak. Eperjesről és Bártfáról ma délelőtt közölték velem, hogy a kiürítésről szóló hírek teljesen alaptalanok. Igló és Lőcse is tele volt ilyen rémhírekkel, melyek azonban minden alapot nélkülöznek.»*

A szépesi határon, a Javorinán őrt álló csendőr a következőket jelenti: *Itt a gránicon csend van. Muszkát nem látunk. Szívünk, eszünk, bátorságunk helyén van. Idegeink és legjobb barátunk: a Mannlicker — rendben van.*

Románia semleges marad.

(A K. L. eredeti távirata.)

Bukarest, dec. 3. A kamarák megnyitását megelőzően Ferdinánd király hosszabb magánkihallgatáson fogadta Take Jonescut, a konzervatív demokraták és Marghilománt, a konzervatív párt vezérét. Bratianu miniszter-elnök szintén hosszabb eszmecsere-t folytatott Jonescuval és a többi ellenzéki csoportok egyes vezetőivel. Mindezen tanácskozásonak az volt a célja, hogy *a pártok szolidaritása a külpolitikai helyzetre vonatkozólag a kamarák tanácskozásai során kifejezésre jusszon.* Politikai körök véleménye szerint *Románia semleges magatartása változatlan marad.*

Mennyi lesz a liszt hatósági ára?

A liszt ára a gabona ára szerint igazodik.

Lássuk már most, hogyan alakul majd a liszt ára. A kormányrendelet megértéséhez gondolnunk kell arra, hogy az a sokféle lisztfajta, amelyet eddig gyártottak, most megszünt és helyébe a buzánál háromféle liszt lépett:

1. Finom tiszta liszt: körülbelül megfelel majd a mai nullás lisztnek: ilyet az őrlött buza mennyiségéből csak 15 százalékot, vagyis minden 100 kilogramm búzából csak 15 kilogramm szabad őrlni.

2. Főzőliszt: ez megfelel körülbelül a mostani 2-es számmal vagy 3-as számmal jelölt lisztnek: ebből a minőségéből minden 100 kilogramm búzából szintén csak 15 kilogramm szabad őrlni.

3. Kenyérliszt: ez az őrlött mennyiségnek legalább a fele.

A még főnmaradó 20 kilogramm lesz a korpa és takarmányliszt.

Rozsból, árpából és kukoricából csak egyféle lisztet, kenyérbe való lisztet szabad őrlni.

Ki lehet számítani, hogy mibe fog kerülni a liszt december 10-ike után.

A finom buzaliszt, vagyis a nullás ára lesz: a buza ára, vagyis 40:60 kor., hozzáadva 67:5 százalékot, tehát 100 kilogrammonként 68 korona.

A főzőliszt, vagyis a mostani 2—3-mas liszt ára lesz: a buza ára 40:60 korona, hozzáadva 57:5 százalék, tehát 100 kilogramm 63:95 korona, ami a mai árnaknál körülbelül 3 koronával olcsóbb.

A kenyérliszt ára lesz: 40:60 korona, hozzáadva 17:4 százalék, vagyis 100 kilogramm 47:66 korona.

Ez a liszt tehát, amely körülbelül meg fog felelni a mostani 3—7 számig terjedő liszt átlagának, a mai árnál jelentékenyen olcsóbb lesz. Ezeknek a lisztfajtáknak az átlagos ára most körülbelül 63 korona, úgy hogy az olcsóbbodás körülbelül kilogrammonként 15 fillérre rug. Vagyis a rendeletben az a nagyon helyes irányzat van betartva, hogy aki a háború alatt finom fehér lisztet akar fogyasztani, fizesse meg drágán és ennek rovására a kenyérliszt legyen olcsóbb.

Félreértések elkerülése végett hangsúlyozzuk, hogy ezt a búzából, valamint a rozsból készült kenyérlisztet, valamint az előbb említett főzőlisztet tisztán vásárolni nem lehet majd, hanem a főzőlisztet csak 30% árpa, a kenyérlisztet csak 30% árpa vagy 30% kukorica, rizs vagy burgonyaliszttel keverve lesz szabad forgalomba hozni. Hogy tehát a tényleg eladásra kerülő liszt árát megkapjuk, meg kell állapítanunk a többi lisztféle árát is.

A rozsliszt ára lesz: a rozs ára 31:74 korona, hozzáadva 35:3 százalék, vagyis 100 kilogramm 42:91 korona.

Az árpaliszt ára lesz: az árpa ára 28 korona, hozzáadva 57:1 százalék vagyis 100 kilogramm 46:35 korona.

A kukoricaliszt ára lesz: a kukorica ára 22:40 korona, hozzáadva 45 százalék, vagyis 100 kilogramm 32:50 korona.

A már 30% árpaliszttal kevert főzőliszt ára tehát lesz 100 kilogrammonként (70 kilogramm buza-főzőliszt és 30 kilogramm árpaliszt): 44:80 korona és 13:80 = 58:60 korona, vagyis egy kilogramm már kevert főzőliszt,

ugy amint ez majd tényleg forgalomba kerül, 59 fillér.

1. A buza-kenyérliszt ára pedig lesz: 1. Ha a buza-kenyérliszthez 33 százalékos árpaliszttel kevernek: 100 kilogram 47-10 korona.

2. Ha a buza-kenyérliszthez 30 százalékos kukoricaliszttel kevernek: 100 kilogram 43-11 korona.

Fölhívjuk tehát előre olvasóink figyelmét, hogy a kukoricával vegyített liszt ára mindig olcsóbb kell, hogy legyen majd, körülbelül 4 koronával, mint az árpával vegyített kenyérlisztté.

II. A rozs-kenyérliszt ára lesz:

1. Ha a rozsliszthez 33 százalékos árpaliszttel vegyítnek: 100 kilogram ára 44-10 kor. 2. Ha a rozsliszthez 30 százalékos kukoricaliszttel kevernek: 100 kilogram ára 39-78 korona. Vagyis a tényleg forgalomba kerülő liszték közül a kukoricaliszttel kevert rozsliszt lesz a legolcsóbb, ennek ára nagyban körülbelül 40 fillér lesz kilogramonként.

Mindezek a megállapítások a nagybani eladásra vonatkoznak, a kicsinybani eladást a kormány nem határozta meg.

Belgrád.

Belgrád a miénk! Vitéz seregeink bevonultak a városba s mi aktualisnak tartjuk közzélni az alábbi sorokat, melyeket dr. Szegedy Zoltán ügyvéd a háború folyama alatt bocsátott rendelkezésünkre:

Nándorfehérvár szerbül: Beograd (Beo: fehér és Grad: vár) Fehérvárat jelent, mit a török vallásháború székelyének ismer s innen a török neve: Darhul Dzsihad, — a Duna és Száva folyók jobb partján, Zimmonnyal szemben fekszik, mely két részből áll, a tulajdonképeni városból és a várból. A vár mintegy 50 méter magas, ahol a katonai főparancsnokság székhelye is van, kaszárnyákkal együtt. A várnak kiváló nevezetességgel képezi a török időkben készített szent kut, mely 4—500 lépcsővel közelíthető meg, melységre meghaladja az 500 métert. A kut szomszédságában fekszik a Riván kápolna, melyet állítólag Kara Musztafa török szultán készített, hol győzelmi hálaadó isteni tiszteletet, illetve áldozatot mutatott be 3000 szerb lemészárlásával.

A mostani várnak legnagyobb részét Jenő herceg látta el erődítményekkel, melyek azonban modern ágyuk ellen már biztonságot nem nyújtanak. A várt a várossal a Kalimegdán-park köti össze, mely ma gyönyörű sétapátra lett átalakítva. Ezen, az akkor még kopár síkságon a törökök 2009 szerb hadifoglyot végeztek ki, kik a szabadságharc mártírjai lettek.

A szerb fővárost általában a rendtelenség jellemzi, utcái elhanyagolt állapotban vannak, alig akad nyílegyenes sugárútja, mert az örökös háborúskodás nem fejleszthette ki.

A város maga hat kerületre oszlik, sok épületén rajta hagyta nyomát a török uralom, melyet a békés időkben a szerbek elűntetni igyekeztek s ma már csak a Dorsolson találhatók a török hódoltság nyoma. A második kerületben fekszik az Obrenovic család kriptája, az egyetem, mely jogi és bölcsészeti fakultásból áll, itt van az igen gazdag népkönyvtár és a muzeum szokatlanul gazdag éremgyűjteménnyel. A negyedik kerület képezi a város lüktető erét, itt van a Konak, a királyi kastély s a miniszteriumok itt helyezkednek el. A Konak kétemeletes pesti bérházhoz hasonló, ettől mindössze merészen előrebukó kupolái különböztetik meg s az állandó őrt álló katonasága. A Konak homlokzatán a szerb zászló leng, a zászló kicserélése felvényként történik nagy ünnepségek között. Az osztrák-magyar követség háza, hol Pasics szerb miniszterelnök átnyújtotta a választ az ultimátumra, az ötödik kerületben, a Vracarszki kvart-ban van. Itt találunk menedéket az osztrák-magyar alattvalók, ez a ház a nemzetközi szempontból magyar területet képez s ezt hirdeti is a kitűzött zászlója.

Belgrád igen forgalmas kereskedelmi gócpontot képez, van négy gőzmalma, főgimnáziuma, két muzeuma, kalapgyára, ércöntődéje, 20 könyvnyomdája, szesz és sör-gyára és 9 tégla-gyára. Villamos vasutját a

pesti rendszer szerint építette a Ganzgyár. Kereskedelme kiterjed egész Európára, mert a konstantinápolyi fővonalon kívül ő közvetíti a kereskedelmet Bulgáriával és Kis-Ázsiával.

Lakóinak száma 100,000-re tehető, melynek háromnegyed része idegen származású, főleg török, román és bulgár.

Érdekes megemlíteni, hogy az oroszországi Prut folyó mellett, a román határ szélén, Kilia és a Fekete-tenger partvidékein szintén fekszik egy Belgrád nevű község, amely orosz fennhatóság alatt áll s ezt a Belgrádot állítólag Nagy Mohamed nevezte volna el annak emlékéül, hogy Törökország két Belgrád között fekszik. Ez utóbbi Belgrád még ma is viseli nevét, a Duna torkolata közelében, Kilia és Iszmail szomszédságában.

Belgrád története igen nagy változottságot mutat, annyi vér, annyi küzdelem talán egy vár mellett sem folyt le, mint éppen itt. A törökök circa 300 ezer embert vesztettek, míg elfoglalták. A VII—VIII században az avarok, a bolgárok, majd a bizánci császárok emberei vére áztatta a belgrádi síkot. 1070-ik évben került először magyar kézre I. Géza király idejében. Ezóta a hadi szerencse folytonos változásával jutott idegen kezére s midőn IV. Béla a macsói bánságot megalapította, Belgrád is a magyar fennhatóság alá került.

Telefon 141 **NAPI HIREK.** Telefon 141

Szerkesztőség és Kiadóhivatal I. k. Arany János-utca 8.

Naptár: 1914. év, december hó 4., péntek. — Róm. kath.: Borbála. — Protestáns: Borbála. — Görög-orosz: 1914. év, november hó 21., B. A. felaj. — Izraelita: 5675 év, Kiszler 16. — Napkelte 7 óra 30 perc. — Napnyugta 4 óra 8 perc. — Naphossza 8 óra 30 perc. — Holdkele 5 óra 7 perc, délután — Holdnyugta 9 óra 21 perc, délelőtt. Utolsó negyed 10-én, 12 óra 32 perc délután.

Időjárás: A központi meteorologiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Lényeges változás nem várható.

— **A jegyzőkönyv hitelesítő bizottság** pénteken délelőtt 11 órakor ülést tart, melynek tárgya a legutóbbi törvényhatósági közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése lesz.

— **Halálozás.** Résztvétel vettük a következő gyászjelentést: A kecskeméti m. kir. állami főreáliskola tanári testülete fájdalommal megilletődéssel jelenti, hogy szeretett kartárs **Nagy Károly** állami főreáliskolai rendes tornatanár életének 53-ik, kötelelességtudó, lelkes tanári munkásságának 33-ik évében folyó évi november hó 28-án hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. A boldogult hült temetést december 1-én temették el a ref. vallás szertartása szerint a budapesti Farkasréti temetőbe. Áldás és béke lengjen emléké! A kecskeméti m. kir. állami főreáliskola tanári testülete, Kecskemét, 1914. évi december hó 2. — Nagy Károly Kecskeméten tartózkodása számos tanujelét adta kiválóságainak, sok ismerőst és barátot szerzett s halála mindenfelé nagy részvétet keltett.

— **A vadásztársaság kérelme.** A vadásztársaság a polgármester útján kérvényt intézett a földmívelési miniszterhez, melyben a dálnád vadászati tilalmának április 1-ig való felfüggesztését kéri oly korlátozással, hogy a lött dálnád vadak kizárólag a Vöröskereszt sebesültjeinek adhatók át.

— **Hősi halál.** A *Kecskeméti Községi Tanítótestület* mely megilletődéssel s hazafia lelkének fájó részvétével jelenti a tuzlai kórháznak most kiadott hivatalos értesítése nyomán azt a gyászhiert, hogy **ifj. Kovács József** községi tanító, s mint a honvéd gy. ezred tizedese, a déli harctéren vívott hősi küzdelemben megsebesült, s a kórházban folyó évi szeptember 29-én, 32 éves korában elhunyt. Kedves ifju kartársunk, ki a rendszeret mintaképe volt, 12 éven át oktatta tanítványait példás buzgósággal, kiváló szép sikerrel, s nevelte őket az iskolai zászlóaljok lelkes vezetése közben a hazaszeretetre s honvédelemre. A kartársi szeretet az isteni végzetten való megnyugvással áldja a megdicsőültnek emlékét! Kecskemét, 1914. évi november hó 29.

A kecskeméti vendéglősök és kormárosok Ipartársulata tagjai mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett kartársunk

Pintér Pál úr

elhunyt. Temetése folyó hó 4-én, pénteken délelőtt 11 órakor lesz a Farkas-kápolnából a Szentháromság temetőbe.

— **Kecskeméten nincs kolera.** A járvány-bizottság tegnap délután 5 órakor ülést tartott, melyen örömmel konstatálják, hogy Kecskeméten jelenleg egyetlen kolera betegség sincs, sőt a legutóbbi napokban még koleragyanus eset sem fordult elő.

— **A fehér sáv.** Lapunk mai számának első kiadásában a lapfej alatt széles fehér sáv virit ki. Tegnap délután folyton ránk csilingelték lapunk barátai s kérdezték az okát. Megmondtuk mindenkinek, hogy a déli órában magánértesülést kaptunk **Belgrád elestéről** s ezt az értesülést vitte széllyel a telefon szerte a városban. Értesülünk olyan megbízható helyről jött, hogy fölvtettük lapunkba is teljes felelősség mellett. *A kir. ügyészség azonban* — sajtócen-zori minőségében — *betiltotta* a közlést s kibobotta a szedést, ugyanakkor, mikor Budapest polgármestere már plakátokon szőlította fel a főváros közönségét, hogy lobo-gózza fel házait és világítsa ki ablakait a nagy országos örömré. A hi hivatalos megerősítése egyébként már esti tíz óra körül hozzánk jutott és a Beretvás kávéház közönsége hangos éljenzésbe tört ki, mikor ott felolvasták *Frank* Liboriusnak Ofélségéhez intézett hódoló táviratát. Lapunk *második kiadása* különben már a kora reggeli órákban széllyelvitte a nagy örömhírt, melytől a szigorú kir. ügyészség a város közönségét megfosztotta.

— **Köszönet.** A »Napközi Otthon« halás köszönettel nyugtázza a Szegedy György úr által küldött 50 koronát.

— **Pestvármegye** az őszi vetési munkálatokat a hadbavonultak, vagy fogat nélküli maradtak földjén társadalmi és hatósági rendelkezés következtében közösen, vagy bizonyos megállapított díjért végezték el. A megfogyatkozott munkaerőn kívül az esős időjárás is késeletette a vetési munkálatokat, melyekről megállapítható, hogy egyes helyektől eltekintve, nem sokkal vagy talán nem is lesz kevesebb az őszi vetés mint amennyi a multban szokott lenni. Több járásban jelentékeny egérkarak vannak. Az irtási eredményekkel a gazdák megvannak elégedve.

— **Gyászhi.** Résztvétel értesülünk, hogy *Pintér Pál*, a Royal-szálló társtulajdonosa mai napon elhunyt. Halála az egész városban mély részvétet keltett. Temetése folyó hó 4-én, pénteken délelőtt 11 órakor lesz a Farkas-kápolnából a Szentháromság-temetőben.

— **Az eladó leányok és a háború.** A háború súlyos következményeit nemcsak a gazdasági élet érzi meg, hanem az eladó leányok is, akinek férhezmenési esélye a háború utáni években tetemesen csökken. Az esélyek nemcsak azoknak a dicső kősöknek a halálával kisebbednek, akik a háboruban elesetek, — hanem esetleg a háború nyomában kedvező gazdasági fellendülés következik, ami tudvalevőleg fokozza a fiatal emberek házassági kedvét. A háború kimenetele tehát nagyon közelről érinti az eladó leányokat, mert ettől függ, hogy mennek férjhez?

— **Borforgalom a külfölddel.** Az országos statisztikai hivatal jelentése szerint a borforgalom a külfölddel szeptemberben a következőleg alakult: A behozatal némileg csökkent. A tavalyi 24,940 métermázsával szemben 20,055 métermázsra bort hoztak be, melyből 16,790 métermázsra hajón érkezett. Viszont a borkivitel rendkívül csökkent. A kivitel csak 23,030 métermázsra rugott, míg tavaly a kivitel ugyanezen időben 64,623 métermázs volt. A borkivitel az idei augusztus havi kivitel szemben csaknem ennek négyzerezese emelkedett.

× **Disznótoros vacsora lesz** folyó hó 5-én, *szombaton este 7 órakor Szentjóni Lajos* Kisfaludi-utca 3. szám alatti *vendéglőjében*, melyre ezúton is meghívja igen tisztelt vendégeit és a nagyerdemű közönséget. A vacsora az lesz, ami disznótoros vacsorán szokott lenni. Egy teríték ára fél liter jó borral 2 korona.

— **Bort a katonaságnak.** Az a mozgalom, amelyet a gazdatársadalom és a kereskedővilág a földművelésügyi miniszter meleg támogatása mellett abban az irányban megindított, hogy katonaságunk a harctéren rendszeresen bort kapjon, végre sikerre vezetett. Miként illetékes helyről értesülünk, a hadvezetőségnek az a szándéka, hogy Magyarországól naponként ezer hektoliter vörös bort fog rendelni. Ezt a bort azonban továbbközvetítő mellőzéseivel vagy közvetlenül a termelőktől, szövetkezetektől és egyéb gazdaszervezetektől, vagy pedig már megfelelő készlettel bíró és jó hírnévű örvendő bornyagkereskedőktől kívánja beszerezni. A bort összegyűjtik és minden alkalommal egy-egy 1200 hektolitert szállító borvonatot fognak a harctéren indítani. A borokat a katonaság csakis 1—2 hektoliteres hordóknak veszi át, mert nincs módjában a harctéren annak fejtésével, elaprózásával foglalkozni. A bornak kifogástalan minőségének kell lennie, amiről a földművelésügyi minisztérium meggyőződést fog szerezni és azonkívül lehetőleg sötét színű legyen. Leghelyesebb, ha mindenki, akinek ilyen bor birtokában van és attól emberekéges áron megvalni hajlandó, hisz elsőrendű hazafias kötelesség hős fiainkat jó magyarral ellátni, jelenise azt be vagy a földművelésügyi minisztérium borászati osztályának, vagy az illetékes kerületi szőlészeti felügyelőnek, onnan azután a boryűjtőhelyet megfogja tudni. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezte utján is eladhatjuk borainkat a hadsereg részére. Célszerű a bejelentéssel egyidejűleg bormintát is beküldeni. Újbort egyelőre a katonaság részére szállítani nem lehet, mert az a szállítást még nem bírja meg, de már újév után erre is rá fog kerülni a sor, ha az a bor megfelelően lesz kezelve. Azért legcélszerűbb, ha minden termelő, akinek új vörösbora van és azt a katonaságnak akarja juttatni, küldje borát mielőbb az állami közpincék valamelyikébe, ahol azután a bort úgy fogják kezelni, hogy az rövidesen szállítható állapotba kerüljön.

— **Bikavásárlás Svájcban és Tirolból.** A Magyar Mezőgazdák Szövetkezőnek állattenyésztési osztálya Svájcban és Tirolból nagyobb választékban elsőrendű apaállatokat szerezhetne be előnyös feltételek mellett és kéri az érdeklődőket, hogy szükségüket mielőbb tudassák az állattenyésztési osztállyal (Budapest. V. kerület, Aikotmány-utca 29).

Az angolok háborus játéka

A London Daily Express előfizetőinek egy angol nemzeti színekkel ékesített kis dobozt küldöz szét. A dobozban a következő fölírás van: War game. (Háborus játék. A doboz fedelén angol nyelvű fölirat magyarul, hogy a játék célja: Európa helyreállítása és a császárnak a megfelelő helyre küldése. Benn a dobozban Európa térképe pompázik változatos színekben: Oroszország fehér, Németország és a monarchia rózsaszínű, Franciaország zöld, Anglia lilá, Szerbia narancssárga, Berlin, Bécs, Páris, London, Pétervár és Belgrád helyén kis meiyedések vannak a térképen. Ugyanilyen meiyedések jelöli meg Elzász-Lotharingiát, Kiel és a tékép első bal sarkának egy körülkerített helyét, amely mellett ez a fölítő fölírás olvasható: Szent Helena szigete. A dobozban ezenfelül öt borsónagyságu golyócska van: fehér, rózsaszínű, zöld, lilá és narancssárga. Ezek a harcoló seregeket képviselik. A játék különben nem valami bonyolult. Szabályait az elmés angol fejtaláló ismerteti:

»Zöld golyó: a francia hadsereg; el kell jutnia Elzász-Lotharingiába.

Lila golyó: a brit flotta; el kell jutnia Kielbe.

Fehér golyó: az orosz hadsereg; el kell jutnia Berlinbe.

Narancsszínű golyó: a szerb hadsereg; el kell jutnia Bécsbe.

Rózsaszínű golyó: Vilmos császár; el kell jutnia Szt.-Helénába.

A földat az, hogy mind az öt golyót a lehető leggyorsabban eljuttassuk a részükre kijelölt helyre.

Az a svájci ur, aki a szellemes angol játékot megkapta, a következőket válaszolta a London Daily Expressnek:

— Kedves uraim, Ebben az órában kaptam az önök hadijátékát és természetesen nyomban ki is próbáltam. Képzelmék azonban, mi történt: a rózsaszínű golyó azonnal a zöld mezőre, Párisba gurult, a többiek pedig ide-oda görögtek és úgy elkerültek a rózsaszínű mezőre a térképen — mintha az tilalmas hely lenne számukra. Persze én gyakorlatlan vagyok az ilyen játékokban és egy kis segítségre lenne szükségem. Alig hiszem, hogy egyet is eladhatnék az önök játékszeréből, ha csak jobban nem alkalmaznák a valósgós helyzet-höz. Az eszme ugyanis jó, csak a golyók rendeltetési helyét kell másképpen meghatározni.

Cipők, míg a készlet tart, a régi árban kaphatók, (dacára a bőrárak eddigi 50 százalékos emelkedésének.) Úgy-szintén a katonasághoz bevonulók részére vizmentes bagaria cipők és csizmák

Szabó Lajos cipésmesternél készülnek, Nagykőrösi-utca 14. Nagykőrösi-utca 14

A tél és az orosz katonák.

Igen tévesen vélekednek azok, akik azt hiszik, hogy az oroszok jobban bírják el a téli hadjáratot, mint mi, mert hiszen a fehér cár birodalmában szinte örökös a hó, s az orosz fizikum hozzáedződött a jeles klímához. Helyes ez a vélekedés akkor volna, ha az oroszok a tél beálltával mi különösebbt sem változtatnának öltözködési módjukban, ha tetőtől-talpig be nem öltözködnének magasszaru halinákba, mázsás prémekekbe és nyakig érő kucsmaiba, mint ahogy azt valójában teszik. A tél zordonsága erősebb intenzitásu ott, mint nálunk, s ehhez képest az orosz jobban is védi magát az idő viszonyosságai ellen, mint mi tesszük. A bunda a legfontosabb ruhadarab Oroszországban, s e téren a vagyonosabb osztály örületes luxust is fejt ki. A köznép báránnybőrrel készített el a bundáját, a cárnak pedig olyan drága prémből készült a budája, hogy hozzáértők nyolcvanezer rubelre becsülik az értékét. A közposztály a nyest, hód, kékróka és más ritka állat prémjét hordja, a katonatisztek pedig az ugynevezett Nicolajewkát, egy bokáig érő hosszú köpönyegre, széles szörmegallérral. Az oroszok téli öltözködését a kucsma és a hócipő egészíti ki.

Bennünket ezidő szerint az érdekeli, hogy az orosz katonaság mennyivel van különbül felszerelve téli ruhadarabokkal, mint a mi harcosaink. Az orosz katonát békeidőben is melegebben kell felöltöztetni, mint a mi katonáinkat, a mi mérsékelt égövünkön. Ezzel szemben mit tapasztalhatunk? A valósgóság az, hogy az orosz katonák sokszor voltak fagyoskodni kénytelenek a téli kivonulásuk alkalmával, mert az állam nem gondoskodott róluk olyan atyai gondnal, ahogy az rendjén lett volna. Akik Oroszországban jártak, megfigyelhették, hogy a gyalogos katonáknak legfeljebb csak ugynevezett félbundájuk volt, amely jóval a térden fölül

Jó szücsmunka!!

Szives tudomására hozom a n.é. közönségnek, hogy elvállalok és készítek gyorsan, pontosan, esinosan és a legjutányosabban mindenféle szücsmunkákat: szörmekabátokat, muffot, schált, sapkát, gallérozást, bélléseket, mindenféle átalakításokat és javításokat.

Szives megrendelést kérve s azt készséggel teljesítve, — vagyok kiváló tisztelettel:

Fábián Antal német-szücsmester, IV. tized, **Óz-utca 16.** szám, saját ház, ahol kikészített fehér és fekete báránnybőrök jutányos áron kaphatók.

fejződött be. De leglőbb esetben csak lódenkabátot hordtak, világosbarna színben, amely nem tudott eléggé ellentálni a hóviharoknak. A gyalogsági dolmány báránnybőrrel való volt. Azokra a katonákra, akiket őrségre állítottak ki, a lódenkabát fölül valami subaszter kabátot adtak. És aki tüzetestebben figyelt meg a dolgot, ésszrevette, hogy mikor az őrséget felváltották, a régi ór a subát mindig átadta az új őrnök.

Ha az orosz katonaság különbül lenne felszerelve téli ruhadarabokkal, mint a miénk, annak már békeidőben is mutatkoztak volna a csalhatatlan jelei. Hogy pedig a téli hadjárat nekik sem jobban inyükre való, mint nekünk, az éppen abból következik, hogy a bunda a legfontosabb ruhaneműje az oroszoknak.

Irnok kerestetik délelőtti foglalkozásra, tisztességes díjazás mellett Cím a kiadóhivatalban megtudható. 10886

Eladó ház.

Vörösmarty-utca 1. számú Szabadi-féle házsabadkézből eladó; értekezhetni ugyanott az örökösökkel. 10858

Fehér és színes himzést kézimunkára, kiváló szép és tiszta kivitelben jutányosan vállalok Zsinór-utca 46. szám alatt. 10892

Minden család kössön életbiztosítást

Hitelképesek háboru alatt nem fizetnek. Akár a férj, akár a feleség hal meg: azonnal annyi ezer koronát fizetünk, amennyit biztosít. **Kérjen felvilágosítást.** A tulajók élete hadd legyen gondatlan. **Dr. Végh László, tanácsadó.** Vásári-nagy-utca 105. szám. 10890

Eladó egy kazal árpszalma és egy boglya széna. Értekezhetni a tulajdonos **Héjjas Mihály** pince-szövetkezeti igazgatóval, Damjanich-utca 3.

Akinek valakije háboruba van:

térje, fia, testvére, rokona, vőlegénye, adósa, vagy cselédje: **biztosítsa be halál ellen.** Csak egyszer kell fizetni 5 koronát. Ahány-szor 5 koronát fizet; annyiszor 125 koronát kaphat, ha meghal a katona. — **Dr. Végh László, tanácsadó.** Vásári-nagy-utca 105.

40 év óta fennálló jóforgalmu fűszerüzlet fa- és széneladással is kiadó. — **Ugy-szintén lakások is kiadó.** Értekezni lehet **Dénes Károly**val, Gáspár András-utca 4. sz. alatt. Telefon 180. Ugyanott egy ügyes fűszeres-ség azonnali belépésre kerestetik.

5 kilós postaláda

— **katona csomaghoz — 102-féle méretben;** úgy, hogy mindenki tetszése szerint csomagolhat benne, készen nagy választékban kapható **Kőrösi Adolf** üvegesnél, Vásári-u., a gyógyszertárral szemben.